

LEVITICUS

POZVÁNÍ K OLTÁŘI

Roy Gane

BIBLE PRO DNEŠEK

Edici biblických komentářů „Bible pro dnešek“ připravuje Adventistický teologický institut ve spolupráci s nakladatelstvím Advent-Orion. Autoři komentářů vycházejí z prostředí Církve adventistů sedmého dne a někdy se liší stylem výkladu i přístupem ke studiu biblického textu. Spojuje je však láska k Bibli jako Božím slovu, úcta k Bohu jako našemu Stvořiteli a Spasiteli a touha objevovat v Božím slově poselství pro dnešek.

Marek Harastej

ředitel Adventistického teologického institutu

OBSAH

9	1. ČÁST - OBLIČEJ V PRACHU
10	1. OLTÁŘ
12	2. PŘÍMÁ LINKA
14	3. VELICÍ STŘEDISKO
16	4. OSOBNÍ PŘÍTOMNOST
21	2. ČÁST - MODEL ZÁCHRANY
22	5. NÁZORNÝ MODEL
26	6. PRIORITY
29	7. PARALELY
32	8. LIMITY A OMEZENÍ
35	9. SPRÁVNÉ POCHOPENÍ
40	10. SETKÁNÍ
45	3. ČÁST - VELKOLEPOST KRISTOVY OBĚTI
46	11. JEHO SLÁVA
50	12. ZÁPALNÁ OBĚŤ
57	13. ÚPLNÉ SPÁLENÍ
61	14. MOUČNÁ OBĚŤ
65	15. POKOJNÁ OBĚŤ
68	16. OBĚŤ ZA HRÍCH
74	17. OBĚŤ ZA VINU

79	4. ČÁST - PO ČEM BŮH TOUŽÍ
80	18. ODPUŠTĚNÍ
86	19. ŽIVOT
91	20. ETAPY
96	21. SVATOST
105	22. JISTOTA
113	23. MODLITBA
119	24. VEČEŘE PÁNĚ
125	5. ČÁST - JEŽÍŠ SE MNOU JEŠTĚ NESKONČIL
126	25. PROSTŘEDNICKÁ SLUŽBA
137	26. DOKONČENÍ
141	27. ODDANOST
145	28. SOUHRA
150	29. OBRÁCENÝ POSTUP
156	30. PROMARNĚNÁ ŠANCE
161	31. DOPAD
165	6. ČÁST - VZTAHY V OHROŽENÍ
166	32. SVATBA
170	33. REPUTACE
176	34. SOUD
183	35. NEPŘÍTEL
189	36. STRATEGIE
195	37. VZDĚLÁVÁNÍ
201	7. ČÁST - SETKÁNÍ S BOHEM
202	38. NAČASOVÁNÍ
205	39. DATUM (1. ČÁST)

210	40. DATUM (2. ČÁST)
218	41. SPOLEHLIVOST
221	8. ČÁST - POZVÁNÍ K OLTÁŘI
222	42. VĚRNOST
229	43. AKTIVNÍ ÚČAST
237	44. ROZHODNUTÍ
244	45. DŮVĚRA
252	46. POZVÁNÍ

1. ČÁST

OBLIČEJ V PRACHU

1. OLTÁŘ

Kříž je oltářem, k němuž Kristus zve všechny obyvatele naší planety. Jen několik dní před svou smrtí Ježíš prohlásil: „Nyní je soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vyvržen ven. A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnou všechny k sobě“ (J 12,31.32). Slovo „vyvýšen“ zde neodkazuje na jeho slavné vystoupení do nebes. „To řekl, aby naznačil, jakou smrtí má zemřít.“ (J 12,33) Právě na kříži chtěl přitáhnout všechny k sobě.

Kříž je tedy oltářem. A Kristus nás k němu zve. Proč bychom měli přijít?

Co přitahuje lidi k legendárnímu Hopeovu diamantu, který je vystaven v Národním přírodovědeckém muzeu ve Washingtonu? Tento drahokam je tak nádherný, že ho z žádného úhlu nemůžete vidět v plné kráse. Vitrína se proto každých několik vteřin otočí, aby nabídla novou podívanou na stále se měnící duhové světlo, které se odráží od dokonale vybroušených plošek. Ten pohled nedokážou popsat žádná slova.

Ten diamant je prostě neodolatelně krásný. Ale existuje i jiný druh přitažlivosti a atraktivity.

„Pane, ať se alespoň někdo dozví, že jsem naživu, a pak mi snad přijdou na pomoc.“ Tak se modlil v červnu roku 1995 kapitán amerického letectva Scott O’Grady, který se po sestřelení své stíhačky F-16 skrýval v bosenských horách. Po šest dní se zoufale upínal k této naději, zatímco jej hledali jeho nepřátelé. S obličejem zabořeným do prachu se snažil ukrýt před těmi, kteří po něm pátrali a pročešávali jeho okolí. Musel se živit jen listím, trávou a mravenci, vodu se snažil zachytit do plastového sáčku. Odmítal se ale vzdát. O’Grady byl hladový a promrzlý, ale spoléhal na to, že jedna ze světových velmocí pracuje na jeho záchraně.

A jeho prosby byly vyslyšeny. Podařilo se mu spojit se pomocí vysílačky s jiným pilotem F-16 přelétávajícím nad Bosnou, který o všem zpravil své nadřízené. Velitelství okamžitě vyslalo zhruba čtyřicet letadel, aby pátrala po tomto jediném muži.

Když jedna z vyslaných helikoptér přistála na zem, uviděli vojáci muže, který se k ní rozběhl. Byl to O’Grady. Nečekal na to, až vystoupí a začnou

jej hledat. Ke dveřím vrtulníku dorazil jen tři vteřiny poté, co se otevřely! Proč kapitán O'Grady tak rychle přiběhl? K helikoptěře jej vábila a táhla neodolatelná touha po životě a po záchraně. Na palubě konečně mohl dát průchod svým zadržovaným emocím a rozvzlykal se. Celý se třásl a jen opakoval: „Děkuji vám, moc děkuji.“ (Kevin Fedarko a Mark Thompson, *All for One, Time*, 19. 6. 1995, s. 21–26)

Ježíš řekl, že k sobě přitáhne všechny lidi. Je jeho kříž přitažlivý jako Hopeův diamant? Nebo jako vrtulník přinášející naději? Možná se podobá obojímu. A jistě je v něm ještě něco navíc.

2. PŘÍMÁ LINKA

Přestože byl kapitán Scott O'Grady ukrytý v bosenských lesích, byl schopný komunikovat se svou armádou prostřednictvím vysílačky s omezeným dosahem, díky které se mohl spojit s letadlem letícím v jeho blízkosti. Po několik dnů se však neměl s kým spojit, protože spojenecká letadla nad touto oblastí kvůli špatnému počasí nemohla létat. Škoda že neměl spolehlivé přímé spojení rovnou na velitelství.

O'Grady však měl spolehlivé spojení na velitelství jiné velmoci. V jednom z rozhovorů později řekl: „Modlil jsem se k Bohu a prosil jej o mnoho věcí, a on mě tím vším provedl.“ Poté, co vypil malý plastový sáček vody ze svých nouzových zásob, zůstal bez přísunu tekutin. Když zoufale prosil o déšť, seslal Bůh déšť. (*Time*, 19. 6. 1995, s. 21.23)

Také Bible mluví o této O'Gradyho přímé lince do nebe: „Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držíme se toho, co vyznáváme. Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas“ (Žd 4,14–16).

„Pomoc v pravý čas.“ Kdy je ten pravý čas? Vždy! Neprožívám teď zrovna zimu, samotu ani hlad. Nemám rakovinu, AIDS ani srdeční problémy. Nejsem ani ohrožován nebezpečným nepřítelem. Nikdy jsem se nerozvedl a mé manželství je šťastné. Ale přesto se můj svět v mnoha ohledech podobá válečné Bosně: necítím se tu v bezpečí. Pokouším se přežít na cizím území. Někdy si připadám, jako by i můj obličej byl zabořen do prachu. A toužím po velmoci, která by mi přispěchala na pomoc a vzala mě odtud.

Tím nejnebezpečnějším místem na světě je pro mě má vlastní mysl. Bible vysvětluje, proč se velmi podobá bitevnímu poli: „Nevedeme svůj boj proti lidským nepřátelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla“ (Ef 6,12).

Jsem vděčný, že se i já mohu spojit se svým Bohem, podobně jako kapitán O'Grady, s jistotou, že „Pán mě vysvobodí ze všeho zlého a zachová pro své

nebeské království“ (2Tm 4,18). Víím, že když se modlím, tak Ježíš je na druhé straně této linky. On rozumí mým slabostem, protože i on zažil všechna pokušení (Žd 4,14.15).

O'Grady čekal šest dnů, než jej našli a zachránili. My čekáme podstatně déle. Je tomu už skoro dva tisíce let od chvíle, kdy Ježíš vstal jako vítěz z mrtvých a vystoupil do nebe. Stále k němu přicházíme, protože byl „vyvřšen“ na kříži. Co Ježíš dělá po celou tu dobu od chvíle, kdy se vrátil do nebe?

V úžasné knize *Ježíš, jak jsem ho neznal* popisuje Philip Yancey svůj osobní problém s myšlenkou Ježíšova nanebevstoupení: „Při psaní této knihy jsem se mnohdy cítil jako jeden z učedníků, který upřeně zíral do prázdné modré oblohy. Hledal nějakou viditelnou stopu po Ježíši, nějaké vodítko. ... Jako oči učedníků, tak i moje oči touží uvidět toho, který vystoupil na nebesa. A znovu se ptám: Proč musel odejít? ... Po pravdě řečeno jsem dospěl k závěru, že nanebevstoupení je pro mou víru nejproblematictější – ne v tom, zda k němu došlo, ale v tom, proč. Provokuje mě více než problém bolesti, více než to, jak obtížné je sladit vědu a Písmo, více než víra ve vzkříšení a v další zázraky.“ (Philip Yancey, *The Jesus I Never Knew*, Grand Rapids: Zondervan, 1995, s. 227.229; *Ježíš, jak jsem ho neznal*, Praha: Návrat, 2016, s. 190–193)

Dlouhá doba Ježíšovy nepřítomnosti nás někdy může frustrovat. Podle Listu Židům na nás však nezapomněl. Jako velekněz, který slouží v té opravdové, nebeské svatyni, stále intenzivně pracuje na naší záchraně (Žd 4,14–16; 7,1–10.25). A tak se i my můžeme spojit s Ježíšem tam, kde je právě teď. Bible jasně ukazuje jeho trvalé a blízké spojení s našimi životy.

Můžeme se cítit jako sestřelený pilot na cizím území, s obličejem zabořeným do prachu. Ale záchranná operace se už rozběhla a my máme k dispozici přímou linku na velitelství.

3. VELICÍ STŘEDISKO

Na záchranu Scotta O'Gradyho bylo vysláno asi čtyřicet letadel a vrtulníků. Vzlétly z hlavní vrtulníkové základny v Jaderském moři, z dalších letišť v regionu i ze základen v Itálii. Do akce byly nasazeny těžké transportní vrtulníky CH-53E Super Stallion, dvoumístné bitevní vrtulníky AH-1W Super Cobra, jednomístné víceúčelové letouny AV-8B Harrier a další skvělá bojová letadla jako F/A-18D Hornet, EA-6B Prowler nebo A-10 Warthog. Všechna tato letadla byla koordinována pomocí leteckého systému včasné výstrahy a řízení NATO (AWACS). Vrchní kontrolu nad touto operací měl přímo Pentagon a Bílý dům. (*Time*, 19. 6. 1995, s. 24.25)

Jaké by to asi bylo, kdyby O'Grady mohl vidět plány, které se uvnitř Pentagonu připravovaly? Jak by se cítil, kdyby mohl nahlédnout do Bílého domu a vidět prezidenta Billa Clintona, který jednal s poradcem pro národní bezpečnost Anthonym Lakem o jeho situaci a dalším osudu? Určitě by ho to alespoň uklidnilo.

Velkým povzbuzením pro O'Gradyho by také bylo, kdyby mohl nahlédnout do velitelského centra jiné supervelmoci, která jej chtěla zachránit. Takovému pohledu se dostalo muži jménem Jan, který byl před dávnými lety izolován od okolního světa na ostrově Patmos: „Potom jsem měl vidění: Hle, dveře do nebe otevřené, a ten hlas, který předtím ke mně mluvil a který zněl jako polnice, nyní řekl: ‚Pojď sem, a ukážu ti, co se má stát potom.‘ Ihned jsem se ocitl ve vytržení ducha: A hle, trůn v nebi a na tom trůnu někdo, kdo byl na pohled jako jaspis a karneol; a kolem trůnu duha jako smaragdová“ (Zj 4,1–3).

Poté, co Jan uviděl to nejdůležitější, tedy trůn a toho, kdo na něm seděl, se rozhlédl ještě kolem a všiml si, že „okolo toho trůnu čtyřiadvacet jiných trůnů, a na nich sedělo čtyřiadvacet starců, oděných bělostným rouchem, na hlavách koruny ze zlata“ (Zj 4,4). A poté mohl zahlédnout ještě něco, tentokrát i se zvukovým doprovodem: „Od trůnu šlehaly blesky a dunělo hromobití; před trůnem hořelo sedm světél – to je sedmero duchů Božích; a před trůnem moře jiskřící jako křišťál a uprostřed kolem trůnu čtyři živé

bytosti plné očí zpredu i zezadu: První podobná lvu, druhá býku, třetí měla tvář člověka, čtvrtá byla podobná letícímu orlu. Všechny čtyři bytosti jedna jako druhá měly po šesti křídlech a plno očí hledících ven i dovnitř. A bez ustání dnem i nocí volají: „Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh všemohoucí, ten, který byl a který jest a který přichází“ (Zj 4,5–8).

„Hospodin, Bůh všemohoucí! Vrchní velitel celého vesmíru! A spolu s ním jeho mocní andělé, kterých je „na tisíce a na statisíce“ (Zj 5,11). Jeho řídicí středisko jen pulzuje neomezenou mocí a silou. Je zde ale něco více, než je síla: „Vtom jsem spatřil, že uprostřed mezi trůnem a těmi čtyřmi bytostmi a starci stojí Beránek, ten obětovaný; měl sedm rohů a sedm očí, což je sedmero duchů Božích vyslaných do celého světa“ (Zj 5,6).

Tím Beránkem je Kristus. On je onen „beránek Boží, který snímá hříchy světa“ (J 1,29; srov. 1Pt 1,19). Vidíme tu Krista na trůnu. Je to místo plné moci a síly, ale zároveň i milosti a milosrdenství.

Jan viděl Krista v podobě obětního Beránka, který byl zabit. Určitě to nebyl hezký pohled. Z tohoto popisu ale také vyplývá, že i navzdory svému vzkříšení a vystoupení na nebesa Kristus na sobě stále nese stopy a připomínku kříže. Stále je vyvýšený, aby táhl všechny lidi k sobě.

Nebeský trůn, který viděl Jan, je tím samým trůnem, k němuž jsme v Lisitu Židům zváni, abychom k němu díky našemu nebeskému veleknězi Ježíši směle přistoupili (Žd 4,14–16). Zjevení 5 však Ježíše spíše než jako velekněze popisuje jako obětovaného Beránka. Tyto dva obrazy se ale navzájem nevyklučují. Kristus může být naším knězem, protože se stal také obětí: „Ale když přišel Kristus, velekněz, který nám přináší skutečné dobro, neprošel stánkem zhotoveným rukama, to jest patřícím k tomuto světu, nýbrž stánkem větším a dokonalejším. A nevešel do svatyně s krví kozlů a telat, ale jednou provždy dal svou vlastní krev, a tak nám získal věčné vykoupení“ (Žd 9,11.12; srov. Žd 9,14.15.26.28; 7,27).

Tím „větším a dokonalejším“ stánkem je tu míněna Boží svatyně, tedy nebeský chrám. Tam Bůh přebývá a tam je i jeho trůn (Ž 11,4; Jr 17,12).

Boží svatyně je velicím střediskem celého vesmíru, které je naplněno mocí, silou i úžasnou slávou. A právě v této svatyni mohou najít slabí a chybující lidé jako my své útočiště a pomoc. Může nás uklidňovat vědomí, že Bůh pracuje na naší záchraně prostřednictvím Krista, obětovaného Beránka.

4. OSOBNÍ PŘÍTOMNOST

„Většinu času jsem měl obličej zabořený do prachu a zoufale jsem se modlil, aby mě neviděli nebo nezaslechli. Byl jsem jako vyplašený malý králík, který se snažil ukrýt, aby přežil.“ Tak popisuje Scott O’Grady svou traumatickou zkušenost z Bosny.

Když jeho spolubojovníci přistáli v jeho blízkosti, Scott už nebyl sám. Byl ještě stále v Bosně, ale už se nemusel skrývat a zoufale se snažit přežít vyzbrojen jen pistolí, vysílačkou, malou lékárníčkou, světlicemi a několika plastovými sáčky. (*Time*, 19. 6. 1995, s. 23.25.26)

Když Ježíš přišel na tuto zemi jako malé dítě, které bylo stejně zranitelné jako všichni lidé, přinesl nám tím jistotu, že nejsme sami. Stal se zaslíbeným Immanuelem, což znamená „Bůh s námi“ (Iz 7,14; Mt 1,23).

Proč bylo nezbytné, aby se Kristus vzdal své slávy a přinesl Boží přítomnost mezi nás (Fp 2,5–7)? Proč nemůžeme s Bohem hovořit tváří v tvář jako Adam s Evou v zahradě Eden? Především proto, že lidstvo se proti Hospodinu vzbouřilo. Bůh nám dal dokonalý svět (Gn 1–2), ale Eva s Adamem byli „sestřeleni“ satanovým svodem (Gn 3). Náš svět se pro nás stal územím nepřítelů, podobně jako jím byla Bosna pro kapitána O’Gradyho. Bůh však našel způsob, jak obnovit náš vztah k němu a jak znovu obnovit tento svět. Závěrečné stránky Bible zaznamenávají nádherné zaslíbení přímo z Božího velicího střediska: „A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: ‚Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo““ (Zj 21,3.4).

Na naplnění tohoto slibu ještě stále čekáme. Ale Boží přítomnost a blízkost potřebujeme už teď. Bez jeho přítomnosti bychom se museli v tomto nepřátelském světě o sebe postarat jen my sami. Ve skutečnosti bychom bez jeho přítomnosti byli sami součástí nepřátelského světa; byli bychom na straně nepřítelů!

Po dobu celých dějin, která nás dělí od Adama a Evy, nás Bůh stále ujišťuje, že je s námi. Dal naději už Adamovi a Evě, že jeden z jejich potomků